

48 בַּיָּל

מה בגיליון?

תושבית מציגית: אתי מלול במחווה לנאות

טיול משפחות בחוף דור

נחש - אויב או חבר?

אומרים שנחש הוא החיה השנואה ביותר על האדם, אך האם הוא באמת אויב שלנו? וגם: מה עושים כשרואים נחש?

אסף מדמוני במדור "על דעת המקום"

לא בכל מקום זמן אפשר לבדוק ולבחון את הראשונות שלא באמצעים מדעיים משוכללים. ומה בעניין ההתיישבות בדרום ים המלח? מי היה הראשון?

גלגולו של בית

ועוד...

48 בַּצֵּל

העיתון של התושבות, למען התושבות,
גיליון מספר 1, יוני 2023
צילום השער: גיל בן עיון

המערכת, לפי סדר האל"ף-בי"ת:
אסף מדמוני, אתי מלול, יוני שטרן, סימה שוורץ, שרה צעירי
עריכה: ענבל גיל
עיצוב: נירה שיווק דיגיטלי

כותבות אורחות: לילך שקדי, מאיה שמסיאן

כתובתנו: kotvimkehila@gmail.com

לאורך הגיליון הכנסנו מדי פעם קישורים לסרטונים באינטרנט באמצעות קוד QR. כדי שתוכלו לסרוק את הקודים ולצפות בסרטונים הורידו מחנות האפליקציות שלכם אפליקציה מתאימה - QR scanner

תושבית וחברית יקרות,

אנחנו שמחית להציג את גיליון מספר 1 של 48 בַּצַּל, העיתון של התושבית, למען התושבית, ומודית בהזדמנות זאת למועצה האזורית תמר על התקציב לשלושת הגיליונות הראשונים.

אנו מקווית לשמש פלטפורמה למעורבות, חיבור, שיתוף ודיאלוג, ולכן מזמינות אתכם, תושבית, חברית, בני נוער וילדות, לחלוק סיפורים, חוויות, דעות, הרהורי לב וכל שיעלה על דעתכם הקשור למושב, למרחב ולחיים בכלל. נשמח לקבל גם חומרים ותצלומים הלוכדים את מהות החיים במושב שלנו ויכולים לשמש חומר גלם לעיתון.

”העיתון של התושבית, למען התושבית” – נשמע כמו קלישאה? נכון. אבל לפעמים גם בקלישאות יש כוונה אמיתית. אין הצדקה לקיום העיתון אם לא תקראו בו בעניין, ולכן הוא יתגבש תוך כדי תנועה, בהתאמה למשוב שנקבל מכם ולדינמיות של החיים עצמם.

אנחנו מאמצית את דברי אסף מדמוני בגיליון זה כדי להגיד: אנחנו לא הראשונות. עלונים נכתבו בעבר במושב, כמו ”מינוס 400” ו”נאות”, והם אוצר של נוסטלגיה שנשבץ מדי פעם בגיליונות שלנו להנאת כולנו. נשמח אם הגיליונות של היום יהיו האוצרות של מחר.

בברכת קיץ נעים ונטול יתושות,
המערכת

מייל למשלוח חומרים:

kotvimkehila@gmail.com

זכות ראשונים

מאת מדמוני אסף

מי היה הראשון באזורנו?

היצור האנושי, מטבעו הוא תחרותי. כמעט בכל תחומי החיים מציינים הפרטים, הקבוצות וגם ההנהגות את זכות הראשונים! כמו בשיר:

”אנו נהיה הראשונים” / יוסף הפטמן

אָנוּ נְסַל אֶת הַכְּבִישִׁים נְחָצָב צוֹר לְאַבְנֵי גִיר. ”הִידָד”, יַעֲנֵנו הַפְּטִישִׁים בְּשִׁירְנוּ אֶת הַשִּׁיר. [...]	אָנוּ הוֹלְכִים, אָנוּ בְּאִים יֵשׁ עֲבוּדָה עַד בְּלִי דִי. נִטַּע עֲצִים בֵּין הַסְּלָעִים גַּם בְּהָר וְגַם בְּגֵיא.	אָנוּ נְהִיָּה הָרְאִשׁוֹנִים, כֹּה אֲמַרְנוּ אַח אֶל אַח. אָנוּ נְהִיָּה בֵּין הַבּוֹנִים נִטַּ הַמִּיתָר, נִטַּ אֲנָךְ.
---	--	--

לא בכל מקום וזמן אפשר לבדוק ולבחון את הראשונות,

אלא באמצעים מדעיים משוכללים.

ומה בעניין ההתיישבות בדרום ים המלח? מי היה הראשון?

כל שצריך כדי לענות או להבין ולדעת מחייב לב-נכון, אוזן-קשובה ועיניים-בוחנות.

ביום מן הימים **בשנת 1986** עשיתי את דרכי

מצומת הערבה לנאות הכיכר. והינה בעיקול

הראשון אני מבחין באיש הנעזר בשני קביים,

הליכתו מדדה והוא מתכופף ונעמד. בוחן את

החפץ שבידיו וממשיך. הרכב שהגיע בו

המטייל חנה לצד הכביש.

מאוד רציתי לפגוש את האדם הסקרן,

הבנתי כי לא סתם אדם מן היישוב הוא

האיש הזה. החניתי את הג'יפ ליד רכבו,

ושמתי פניי לכיוונו.

ברכת שלום ויד מושטת,

אמרתי: מדמוני אסף מנאות הכיכר,

והאיש משיב: יורם צפריר.

יורם צפריר: אתה מכיר את האתר?

עניתי, ודאי!

יורם צפריר: האם אתה יכול לספר לי על האתר?

השבתי, אתה יודע הרבה יותר ממני. הרי אתה

פרופסור לארכאולוגיה, ואני נוהג בג'יפ של רשות

שמורות הטבע. לא היה צורך "לשבור את הקרח"

כדי ליצור שיח מעניין.

נתזי צור במפעל ליצור להבי צור ליד צומת הערבה. באתר נמצאו להבים שלא הגיעו לשלמות, והם פזורים בשטח

וכך דרש: כל שאדם חייב להתחבר אל מרחב מגוריו. ועל כן חובה על כל אדם להביט ולהתבונן לכל הכיוונים, מטה, מעלה, לפנים, לאחור ולצדדים עם כל צעד וצעד. ובמקביל לשאול שאלות: מי? למה? כמה? מתי? ועוד.

וכאן הסב שימת ליבי למפעל של ייצור להבים, סכינים וכלי עבודה העשויים מאבן צור. ואכן מרבד גדול של נתזי צור היה על הקרקע.

יורם הוציא מכיסו שתי אבנים חדות, ונראה בבירור כי הן היו כלים שלא הגיעו לסוף עיבודם (תקלה בייצור), אלו נשברו והושלכו.

עיקר דבריו של פרופ' יורם צפריר כווננו בעיקר אל השחצנות המקובלת בחברה האנושית, והיא: הראשוניות. כל פרט וקבוצה טוענים לראשוניות. והינה משטח של נתזי צור מגלה לנו את היות האדם בסביבתנו אלפי שנים לאחור.

אנחנו לא הראשונים!

לא אנחנו המצאנו את החקלאות באזור.
לא אנחנו הראשונים ליצור מפעלים במרחב.
לא אנחנו הראשונים לסלול דרכים. או להקים בתי קברות לטמון נפטרים וחללי קרבות.

המרחב שמדרום לים המלח ידע אוכלוסיות רבות, ומכל תקופה נותר שריד לעדות.
על אלה אכתוב בעלונים הבאים.
אשתדל להקיף נושאים רבים, בכל פרק נושא אחד.

שרידי מבנים רבים פזורים למרגלות המצוק
ממערב לצומת נאות-תמר (הצומת הקטן)

מחשבה על טור דעה

כתב: יוני שטרן

מרגש לשבת לכתוב עבור עיתון הקהילה, מילים הנכתבות עבור חבריי לבית נאות הכיכר. אני מבקש לברך על יוזמה יפה וחשובה זו את חבריי לחידוש העיתון (בתקווה כי נתמיד בכך). בעודי כותב, או נכון יותר חושב מהי דעתי ועל מה אכתוב דעה, מצאתי לנכון שיש לברר את משמעות המושג "דעה". במילון כתוב כי דעה היא השקפה, עמדה. ואדם בעל דעה הוא דעתן, אדם שאינו חושש להביע את עמדתו ברבים.

ואם כן, מהי דעתי בראשית חודש תמוז פרשת תִּקְוָה? שהינה, לאחר ארבעים שנות מדבר, בני ישראל כמעט ומסיימים את המסע, ובמדבר צין באו בתלונה על תנאי המדבר והאמירה על איכות החיים במצרים לגדת הנילוס השופע. משה המבקע את הסלע ומי המריבה המרוזים את בני ישראל מביאים את עונשו עליו בהמשך הדרך. בני ישראל ממשיכים בדרכם בארץ אדום, אצל שכנינו למעלה בהר ומצליחים להתמודד עם אתגרי המסע.

"הַט אֶזְנְךָ וּשְׁמַע דְּבַרֵי חֲכָמִים וְלִבְךָ תְּשִׁית לְדַעְתִּי" (משלי כ"ב, פסוק י"ז). הרב אבן ישראל מפרש את המונח דעה כחוכמה, על פי השקפתו, וגם זו, אם כן, היא דעתו. המילון החופשי של חוכמת ההמון ברשת האינטרנט מסביר כי המילים הנרדפות לדעה הן אמונה, אסכולה ואידיאולוגיה. מכאן אנו למדים כי "חוות דעת" המומחה היא השקפתו של אדם או גישתו לנושא המסוים על פי אמונתו.

בקיץ הנוכחי משפחתי ואני מציינים שבע שנים למגורינו בנאות הכיכר, מסע חיים של מעבר מהכרמל אל מדבר צין, מסע מלמד של מחשבה ואתגרים. המדבר והריחוק מהעיר מלמדים אותנו על התמודדות עם האתגרים ומעלים לא מעט תלונות בהקבלה לבני ישראל, "מי היה צריך את כל זה... מה היה רע בשפע של העיר..." שותפות חיי הקהילה במושב מאפשרים מענה איכותי לשאלות אלו, בחינה תמידית של בחירה במושב והתמודדות מוצלחת עם שלל האתגרים של החיים במדבר ובריחוק מהעיר. לעיתים אני חושב שחיינו כאן הם בבחינה כמו בני ישראל הנבדקים לאורך מסעם המסתיים בהצלחה עם כניסתם ארצה. מסענו נבחן בטובת המשך שיפור חיינו במינוס (כמעט) 400, באמונה כי נצליח לשמר את הטוב של הראשית.

אבקש להודות לחברי מערכת העיתון, אסף מדמוני, אתי מלול, סימה שוורץ, שרה צעירי וענבל גיל, על מתן הדעת הרב והחשוב, בבואנו להציג את השקפת קהילתנו על שלל האמונות ומגוון האסכולות החכמות של חברינו בגליונות הבאים של 48 בצל.

נאות הכיכר

בין נחלים שופפים ופני נוף תרופים.
 בין עצי תמר מניבים וּשְׁדוֹת שופפים.
 בין בתי הארום היפים –
 קהלת נאות הכפר צומחת
 ומצמיקה שרשים.

עולם ערכים נרחב
 חוסה בצל גבעות החור,
 מורה הנתיב
 לנתיקים וחדשים,
 שבחזונם בית מחבק להקים.

אסתר מלול, 7.6.2023
 יום הולדת 53 לנאות הכיכר

אסתר מלול, יוצרת.

כותבת ומציירת. מתבוננת ומקשיבה.

שפית פרטית במשפחה.

יוצרת בסביבה מלאת השראה –

בסביבה נופית מרובדת,

בסביבה אנושית משתנה,

כל יום, כל עונה,

מזמנים התוכן

והמעטפת לשפת היצירה.

משנת 1979 בנאות הכיכר.

מחנכת, מורה יוצרת, בהודיה,

מחזורי תלמידים בהמון גאווה.

היום בביתי גלריה אורגנית

המציעה לאורחים

סביבה רב-ערכית מטפורית.

החיים במאתיים קמ"ש הכירו את דנה יפלא, מנהלת הקהילה

שמעה, נעקצה וכתבה: ענבל גיל

היא בת יחידה למשפחה תל אביבית, אחות בכורה לארבעה אחים. גדלה וחייה בתל אביב עד שעברה למושב לפני שבע שנים. לרגל התפקיד החדש החלטנו לראיין אותה לעיתון המושב. בצעד אמיץ קבענו להיפגש בבריכה. התיישבנו בפינה שקטה ואפופת יתושות צמאות דם.

תזכירי לי איך הגעת לכאן?

דרור, בן הזוג שלי, הוא חבר של גילי שקדי. הוא ירד למושב לעבוד עם גילי בחאן, ובמשך כמה חודשים חיינו על הקו, סופ"ש פה סופ"ש שם. בסופו של דבר הצטרפתי. עשיתי את המעבר כמו שצריך. אומרים Break a leg? אז שברתי את הרגל בשיעור פילאטיס. באתי לכאן עם גבס. ידעתי מראש למה אני נכנסת, אבל דרור חשש לעתיד התעסוקתי שלי. אפשר להגיד שהוא התבדה די מהר.

התפקיד הראשון שלי היה בבית הספר היסודי. הגעתי בן אדם זר, ובית הספר היה בשבילי מורה נבוכים לכל מה שקורה פה. דרך בית הספר הכרתי את האנשים, התחברתי מאוד לילדים, חוויתי את הקהילה, ידעתי לאן כל ילד שייך. מעין פרזנטציה של הקהילה במלוא הדרה. אחר כך הייתי פוגשת אנשים ביישוב וישר שואלת, יש לך ילד? באיזו כיתה הילד שלך? אני מאוד טיפוס של אנשים. בתוך חודשיים לא היה בן אדם שהלך ביישוב ולא ידעתי מי הוא. זה קרה במהירות האור. קשרי החברות שיצרתי די מהר עזרו לי גם להתמצא במרחב, להבין מה עושים איפה ובאופן כללי איך מסתדרים פה.

מתל אביב לנאות הכיכר, קצת קיצוני, לא?

זה רילוקיישן מטורף. אני דווקא אוהבת את השקט. את העובדה שאני יכולה למנן את קצב החיים שלי, בשונה מהדרייב של תל אביב. כששואלים אותי איפה אני גרה, אני אומרת, "ישוב קטן על הירח, אף אחד לא מכיר". בעיניי החיים פה הם וואו, חיים בתוך גלויה. זה גם הסלוגן שלי מאז שהגעתי לכאן. המושב פתח אותי לטבע. לא תראי אותי מטיילת בהרים, אבל הוא פתח לי צוהר לצלם נופים. אני יוצאת מהאוטו, נעמדת מול השמש נפעמת ומצלמת...

את יכולה לחשוב על משהו אחד שמאפיין אותך ורלבנטי לתפקיד?

מאז ומתמיד אהבתי אנשים. יש לי יכולת מולדת להתחבר לאנשים ותשוקה אמיתית לשתף איתם פעולה. הלכתי פעם לאדם מילוא לאבחון פרטי, ביוזמתי. בשלב הסופי ישבתי אצל הפסיכולוג וחיכיתי שיגיד לי שאני יכולה לעבור להייטק. והוא אמר, "גם אם ישלמו לך שלושים אלף שקל, את בהייטק לא תעבדי אף פעם. כי ברגע שיסגרו את הדלת ויהיה לך שקט, שם בדיוק את מתחילה למות. את תעבדי רק עם אנשים".

וכמה שהוא צדק. כל חיי עבדתי עם אנשים, במכירות, בשירות, בשלל תפקידים, אבל תמיד עם אנשים. אני נהנית למנף את הכישורים שלי כדי ליצור מערכות יחסים חיוביות ולחולל שינוי משמעותי בחיים של האנשים שאני מכירה או עובדת איתם.

למדתי להשתמש ביכולת הזאת לא רק בחיי הפרטיים אלא גם בעבודה.

למשל, לפני שהגעתי למושב עבדתי כיועצת במרשם הסטודנטים של אוניברסיטת תל אביב. ומתי אנשים מקבלים החלטות על העתיד הלימודי שלהם? אחרי המקלחת, אחרי שהם מנקים מעליהם את היום, יושבים בסלון וחושבים. הייתי מקבלת הודעות ווטסאפ, שאלות מסטודנטים פוטנציאליים... והייתי לבד, דרור כבר היה במושב. ובמקום להתעלם או להסתפק בתשובה קצרה, מצאתי את עצמי משוחחת עם אנשים מעשר עד שתיים-עשרה בלילה, מגיעה בבוקר למשרד ומדפיסה את הכסף, ואנשים אומרים לי, "לאן את ממהרת על הבוקר?" וזה הוביל להצלחה מאוד גדולה בעבודה, לפרס דירקטור על שיא בכמות המכירות לשנה קלנדרית, הכול מתוך מקום של לאהוב אנשים, לא בשביל הכסף, רק כי לא הפריע לי שאנשים מתקשרים. גיליתי שאני יכולה לפתוח לא מעט דלתות בלא פורמליות שלי.

ואז המכרז לתפקיד מנהלת הקהילה התפרסם והחלטת לעשות שינוי?

כשהמכרז התפרסם הרבה אנשים מהמושב התקשרו אליי כדי להגיד שהתפקיד מתאים לי ושכדאי שאגיש מועמדות. עד כדי כך שכשהטלפון צלצל כבר הבנתי למה מתקשרים. בהתחלה הרגשתי שהתפקיד גדול עליי, שהוא מאתגר ומלחיץ. מה גם שאהבתי את העבודה שלי בקנביט. אני בנאדם של "שגר ושכח", ותפקיד מנהלת קהילה נראה לי תפקיד תהליכי יותר. בסוף הבנתי שאני צריכה לצאת מאזור הנוחות שלי ולתת לזה הזדמנות.

מה הגדרת התפקיד של מנהלת קהילה?

התפקיד שלי הוא לנהל את ההיבטים הקהילתיים והמוניציפאליים של המושב, וזה כולל ניהול של תקציב הוועד המקומי ועבודה מול המועצה ומול הקהילה והתושבים. בנוסף אני אחראית לקדם ולפתח תהליכי קליטה מול המושב, המועצה והמתעניינים, כולל השיווק וליווי המשפחות החדשות. זה בגדול, אבל אני בין היתר רואה את התפקיד שלי כטיפול בהון האנושי ביישוב ושיפור איכות החיים. אני רוצה להטות אוזן לתושבים, לשמוע מה הם צריכים.

מה הציפיות שלך מהתפקיד?

הייתי רוצה לפרוץ את תקרת הזכוכית של המושב, לעזור לקדם אותו עוד יותר. להתגבר על חוק המספרים הקטנים. לתת במושב מענים שעדיין אין. אני מרגישה שחסרים פה עוד שירותים לבני הגיל השלישי. חוץ מבית בראשית אין להם שירותים שהם זקוקים להם ולרבים מהם אין תעסוקה. היישוב לפעמים הוא סוג של הולוגרמה, את רואה אותו, את רואה את ההולוגרמה ואת לא יכולה לגעת בה. וזה בא לידי ביטוי בכל מיני תחומים, תיירות, בריאות, גיל שלישי. גם השקיפות מאוד מאוד חשובה לי. הידברות היא דבר חשוב. אני מסתכלת לאנשים בעיניים, כי תקשורת היא הכול בעיניי. עוד פעם מהמקום של לראות את האחר, זה כל הזמן שם.

מה הכי מאתגר אותך?

כמו שחזיתי, קשה לי עם תהליכים ארוכים. חשוב לי מאוד שהתפקיד שלי יורגש. שיהיה שינוי. אם לא ארגיש שאני דומיננטית ומשפיעה, לא עשיתי כלום. יש בתפקיד הזה כיבוי שריפות ויש קידום תהליכים. הייתי מוכנה לרוץ פול גז במאתיים קמ"ש כשאני יודעת שאני מכבה את השריפה וקורה משהו, אבל בתהליכים קשה לי יותר, באישיות, אני רוצה לראות תוצאות. וזה שיעור בדחיית סיפוקים. אבל בינתיים אנשים אומרים לי, "את מורגשת", "רואים אותך", "את לא נחה לרגע", ואני מרגישה שדברים קורים, אני רואה שינויים קטנים, ומאמינה שנראה גם שינויים גדולים בעקבות התהליכים שהתחלנו לקדם.

יש לך תחום עניין עם פוטנציאל לרתק?

אוסף מקורי?

רעיון מהפכני?

שכן או שכנה שמעניין לספר עליהם?

ה כ ת ב ה ז א ת
י כ ו ל ה ל ה י ו ת ש ל כ !

kotvimkehila@gmail.com

איזה כיף לחזור לשנות השמונים

טיול משפחות יוני 23

מאת לילך שקדי

מיקום גבוה מעל הים עם בריזה מושלמת, אזור מרכזי מוצל שהיה חדר האוכל שלנו, צוות חביב במקום וחדרים שפחות התפתינו להסתגר בהם ויותר נשאבנו אל הביחד שבחוץ – כל אלה התגלו כמתכון מנצח לנופש שאת הטעם המתוק שלו נחזיק עד הנופש הבא...

כשמגיעים לכפר הנופש דור, במבט ראשון הוא נראה כמו מקום שהזמן עצר בו מלכת... קצת מיושן, לא כל כך מתוחזק ובעיקר לא בוהק וממותג, אבל מייד במבט שני מתאהבים.

ילדים בכל הגילים משחקים יחד בדשא המרכזי, אוכל בשפע אחת לשלוש שעות, גשם טרופי ששטף אותנו בשישי ושמש קיצית ששזפה אותנו בשבת, סיור מאלף עם יוני במזגגה בנחשולים, מתקנים מתנפחים במים, סאפ, קיאקים והכי חשוב, הקרטיבים על החוף.

יצאנו לטיול ארבעים משפחות ושישה שינשנים שהשתלבו בצורה מופלאה, בני שבע עד שמונים ושבע (שבעה חודשים, ליתר דיוק), נוף אנושי ססגוני ומגוון שהוא אחד הסודות הגדולים של הקהילה שלנו כאן. כמי שהילדים שלה כבר גדולים היה לי שפע של זמן להתבונן בכל מה שקורה מסביב, ומה שראיתי היה לא פחות ממרהיב:

כשעזבנו בשבת הלב קצת נצבט לקראת החזרה לקצב החיים של שנות האלפיים. טיול משפחות השנה היה לחוות ולפגוש את הקהילה שלנו במיטבה.

ערב קריוקי משובח לכל הגילים שהמשיך בערב גיטרות ושירה של כוחות מקומיים ולאורך כל היום אנשים שמתקבצים יחדיו, יושבים בנחת ובכיף, שותים בירה, אוכלים אבטיח ומרגישים כמה שהחיים יפים.

תודה לג'וּיס ושמוליק על העשייה האין סופית לרווחת הקהילה.

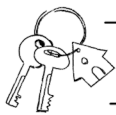
תודה לנשות צוות טיול משפחות שטרחו בלי סוף על הכנת סופ"ש שיתאים למגוון המשגע שהוא אנחנו.

מחכה בקוצר רוח לשנה הבאה!

טעימה נוספת מטיול בלתי נשכח...

חיים במערב הפרוע

ריאיון פרידה עם שרה אלחלל
שוחחה וכתבה: ענבל גיל

שרה ורוני אלחלל מייצגים עבורי התגלמות של חקלאים חרוצים ומסורים לעבודת האדמה. אני זוכרת את רוני עם השיער הבלונדיני הפרוע ואת שרה בגופייה ובג'ינסים קצרים, שניהם חתיכים, שזופים ומלאי אנרגיה, תמיד נראו לי מאוהבים – לא רק בעבודת האדמה, אלא גם זה בזה. חזרתי למושב בשנה שהם עזבו, ובמשך כמה שנים תמיד כשנסעתי ליד ביתם וראיתי את המכוננית שלהם בחניה, הלב שלי התרחב והרגשתי שהמושב, כמו שאני מכירה אותו, קצת יותר שלם. הכתבה של אסף מדמוני בגיליון זה הזכירה לי שכן, רוני ושרה היו הראשונים בבית שלהם. אז למה לא להיפרד מהם מעל דפי העיתון, ולהכיר עוד קצת לעומק את המשפחה החדשה.

*

1973, רוני ושרה אלחלל, זוג אקדמאים צעירים לומדים בירושלים ומגדלים תינוקת. רוני כבר סיים תואר שני ושוקל להתחיל דוקטורט. ואז מלחמת יום הכיפורים פורצת. שרה מספרת: "רוני חזר מהמלחמה ומשהו השתנה בו מאוד. הוא אמר, 'אני לא חוזר למגדל השן, אני רוצה ציונות'. התקבלנו למושב חדש בגוש קטיף, אבל לא רציתי לגור מעבר לקו הירוק. ואז שמעתי מחברה שבנאות הכיכר מחפשים משפחות עם ילדים קטנים לקליטה."

מרק וכביסה בגן עדן

"באוגוסט 1975 הגענו לנאות. הבית של חברון וכל הבתים שאחריו עוד לא נבנו. הבית של פפו היה פנוי, ובמקום טוב באמצע, אבל רוני העדיף את הבית שלנו, וכמו שאמר פעם בריאיון לתוכנית טלוויזיה, ריגש אותו לגור בבית האחרון במדינה.

"הייתי בחודש שביעי להיריון, ועם מיכלי, בת שנתיים וחצי, ששנאה את המקום מרגע שהגענו. גרנו בחור. הכי חור שאפשר, אבל כמעט ולא הרגשתי את קשיי הזבובים והחום והיתושים. הם הקשו את החיים, אבל תמיד היתה בי אהבה למקום. המושב היה משמעותי לי מאוד ואהוב עליי והשמחה גברה על הכול. אהבתי את המקום בזכות הקהילה, שהייתה דבר חדש בשבילי. אנשים טובים היו מביאים לי בסתר מרק ומניחים במטבח או תולים את הכביסה בלי שידעתי. הרגשתי שהגעתי לגן עדן. שאם לא יקבלו אותנו לחברות זה יהיה הגירוש מגן עדן. רוני בכלל יצא מגדרו..."

אחד המאפיינים הבולטים של רוני: הוא הכיר כל צמח בשמו, ותמיד הדהים גם את המדריכים החקלאיים

את זוכרת את הפעם

הראשונה בשדה?

"בשתילות לא יכולתי להיות שותפה. סבתא של רוני הייתה אצלנו ועזרה לנו מאוד. כשיואב היה בן חודש רוני חזר הביתה יום אחד ואמר, 'שרה, אני קוטף חצילים ואני לא מסתדר לבד.' זה היה בחלקה של השלושה דונם ליד הסככות. ואני זוכרת את קטיפ החצילים הראשון וכמה התרגשתי. קטפנו אחד-עשר קרטונים – שבהמשך זאת הכמות שקטפנו בחצי שעה. החזקנו ביד ירק שגידלנו בכוחות עצמנו, והרגשנו כאילו כבשנו את העולם. אני זוכרת גם את העגבנייה הראשונה שאכלנו. ממש זוכרת אותה. זה היה מאוד מרגש."

מה הדבר שהכי אהבתם במושב?

"אהבתי מאוד את העבודה בשדה. להיות יחפה ולהרגיש את האדמה דרך הרגליים. אבל יותר מכול אהבתי את חיי הקהילה, שהיו מדהימים בעיניי. אהבתי את החופש שהילדים קיבלו במושב. הייתה בהתחלה תחושה כללית של חיים במערב הפרוע. מין תחושה של חופש, של צעירים... זה היה מסעיר. גם המתנדבים שהגיעו הוסיפו לתחושה הזאת, כי הם הביאו דברים שלא הכרנו."

"אני חושבת שהיינו נועזים יותר אז בהשוואה אליכם. היינו קבוצה מאוד מגובשת של אנשים שעוסקים באותו עיסוק, והמסיבות היו בהתאם, הייתה בהן שמחה מאוד גדולה. אני זוכרת את פורים הראשון, את השמחה, את הריקודים. זה היה מאוד... סוער. שלא לדבר על הרחצה הלילית בעירום אחרי שבנו את בריכת השחייה."

"החקלאות גם היא הוסיפה לתחושה הזאת, אבל בהיבט קצת אחר. כי חיינו בסוג של קצינו... כשנגמרה עונה טובה, היינו בהיי לא נורמלי, וכשהעונה נגמרה לא טוב, לא היה היי לא נורמלי. והכול נכנס תחת ההגדרה של 'סוער'. כמו כשעמדתי ללדת את יואב והאמבולנס לא הניע. רוני בא עם הטרקטור כדי להניע את האמבולנס. ואפילו דבר פשוט כמו הקניות לבית, היינו עושים רשימות אצל באשר... ואם שכחתי נייר טואלט, אז לא היה."

"גם רוני אהב את חיי הקהילה, אבל יותר מכול הוא אהב את עבודת האדמה. החקלאות הייתה חלום חיינו שהתגשם. מאז שהיה ילד הוא חלם על זה. על המשפחתיות הזאת, ועל העשייה יחד."

איך קיבלתם בסופו של דבר את החלטה לעזוב?

"היה לנו משבר בעונה האחרונה. רוני היה שבור, לא הלך לו כמו שתכנן, והתאילנדים התחילו לתבוע חקלאים כדי לקבל פיצויים. החלטה הייתה מאוד ספונטנית. חזרנו מטיוול בחו"ל באוגוסט וקיבלנו תביעה שנייה של תאילנדי, וזה היה קשה. החלטנו להשכיר את השטח. ואז אמרתי לרוני, 'בוא נמכור את הכול, בספונטניות, בשבוע אחד, נמכור הכול ולא תהיה עוד חקלאי.' והוא הסכים, אולי כי היה לנו טוב בביקורים שלנו בתל אביב. הייתה לנו הדירה שקנינו מזמן, וזה היה קרוב לילדים, קרוב לבילויים ולפעילויות. אם אתה לא בשדה, היה לך מעט מאוד דברים לעשות בנאות הכיכר, ואנחנו אנשים מאוד פעילים. כנראה אנחנו אוהבים לנסות דברים בחיים."

גם זאת אמת

"יש בי כאב על הדרך שבה עזבנו, הרבה כאב. ההתייחסות של הצעירים לא הייתה טובה. אני מאוד בעד פיתוח של המושב, זה מקום שבנינו, שאהבנו, אהבנו מאוד, ואני רוצה שיבואו אנשים חדשים ואני שמחה שחיים אנשים בבית שעזבנו, אבל הדרך הייתה מאוד כואבת.

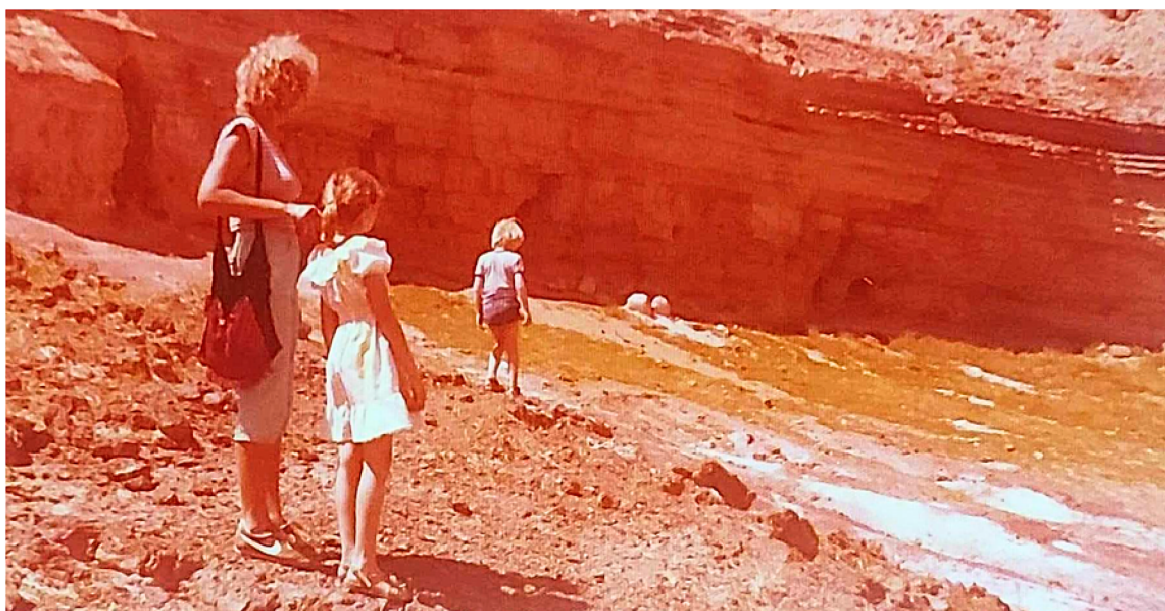
"אחרי שעזבנו רוני לא היה מוכן להשכיר את הבית. הוא היה מגיע למושב מדי חודש, מסדר קצת את הגינה, קצת את הבית. זה עשה לו טוב בנשמה. יום אחד ראה אותו מישהו במכולת, ואמר 'מה אתה עושה כאן? תמכור!' רוני נעלב. הוא אמר: 'ארבעים שנה אני חי שם, בדם יזע ודמעות מעבד את השטחים, ושואלים אותי מה אני עושה כאן?' ציפינו לפנייה נעימה יותר... לא ציפינו לקבל את התחושה שקיבלנו, שהכושי עשה את שלו, הכושי יכול ללכת. עם כל האהבה הגדולה שלנו למושב, הסיוע היה קשה. הוא היה בדיוק הפוך מההתחלה עם הקהילה החמה והתומכת. גם זאת אמת."

ספרי לי קצת על החיים החדשים שלכם

"החיים שלנו היום הם חיים שמאוד מתאימים לפנסיונרים. בתל אביב יש המון גירוויים, ובאופן כללי, הזמן הפנוי עושה לי טוב. אני רוקדת נְיָה, ומתנדבת בתוכנית שנקראת "אם לאם". אבל חוץ מזה לא לקחתי על עצמי שום מחויבויות, כי אנחנו אנשים ספונטניים. בתקופת הקורונה ירדנו לרמת הגולן לשנתיים. אנחנו אוהבים לטייל בחו"ל, ועכשיו כשאין קורונה טוב לנו פה. "כמובן נשארנו לנו הזיכרונות הטובים מהשלב הארוך הזה בחיים שהיה משמעותי מאוד, ושונה. לפעמים אנחנו שומעים מוזיקה שהיינו מאזינים לה בשדה והזיכרונות צפים. אותו הדבר לגבי תמונות של אבטיחים. ולמרות הכול, אנחנו לא מצטערים שמכרנו, ושמחים על המשפחה הטובה כל כך שבאה."

יש לך איזו עצה לתת לאנשים שמגיעים לגור במושב?

"תהיו שותפים בעשייה בקהילה. תמצאו את הדבר שבו אתם יכולים להיות שותפים בעשייה, כי זה ימלא אתכם וייתן לכם תחושת שייכות. הייתי המון שנים ספרנית, וזה פיתח מאוד את הקשר שלי עם אנשים במושב. הזדמן לי לעיתים קרובות לשוחח עם אנשים שהגיעו לספרייה מוקדם, וזה העמיק את הקשרים שלי עם חברים... וגם הכרתי את הטעם בספרים של כל אחד שבא... התרומה הזאת לקהילה שנעשתה בהתנדבות רוב הזמן הייתה מאוד טובה לי."

עלון "מינוס 400" – סוף שנות השבעים

שיח בין חצילים

מנחה: ובכן, חצילים, הסתדרו נא בשורה ושבו.
חציל א': או, זקנתי. אני ממש מת לישון.
חציל ב': מה אתה מקטר? שב ושתוק לפני שבוע היית צריך ללכת לשוק.
חציל א': כן, רציתי, אבל לא היה לי זמן. היו צריכים לקטוף את העגבניות.
חציל ג' (שחור ויפה עיניים): אני ממש מרגיש טוב. מאיפה אתם באים?
חציל ב': אני מהשטח הכי טוב, קיבלתי טיפול יוצא מן הכלל!
חציל א': אני, אני בכלל לא קיבלתי טיפול. זרעו והנה עכשיו באים לקטוף בזמן שאפילו לאכול לא נתנו טוב.
חציל ג': ואני באמתי מהשטח של אלי. ממש נהדר. כמעט שהפועלים לא קטפו אותי.
חציל א': למה?
חציל ג': הצמחים אצלנו מאוד גדולים, ל-180 מ"מ כבר הגיעו, והפועלים מתעצלים, מתחבאים ולא עובדים.
חציל ב': אז מה כל כך טוב? יכלו לשכוח אותך והיית מזקין כאחייך חציל ב'.
חציל ג': אני לא יודע על מה אתם מדברים. עד היום הייתי בשטח ואשרי האדם שיאכל אותי.
חציל א': למה?
חציל ג': אני גדלתי אצל רוני. שם שמעתי טרנזיסטור כל היום וחכמתי. אפילו לשיר אני יודע, כך שמי שיאכל אותי יהיה חכם כמוני.
חציל ב': אה, חכם בלילה. מטרנזיסטור אתה לומד לשיר?
חציל ג': בודאי.
חציל ב': טיפש, אותי לימדה לשיר מורה, מורה לחלילית. גדלתי אצל קלמן, וציפי אשתי חיללה לנו כל הזמן וכך גדלנו.
מנחה: שקט, שיהיה פה שקט. מספיק לריב. כולם לארגזים. המשאית לשוק הגיעה. כולם: הוי, כמה חבל!

כתב: קלמן

מפי הטף:

בשרוני ניגש למזרעה כדי לבדוק אותה וראה שהיא

שבורה, אמרה מיכל:

"אין דבר, אבא, יתקנו אותה."

"מי יתקן אותה?" שאל רוני.

"אלוהים..."

לילי שואלת את הילדים, איך אמא מכינה עוגות לראש השנה. הילדים סיפרו מה ואיך אימא מכינה עוגות דבש.

יואב אלחלל: "אמא שלי יודעת לפתוח מים..."

כשחלום מתחיל להתגשם

מאת מאיה שמסיאן

אם היו אומרים לי, לפני כמה שנים, שנעבור ממבשרת, לגור במושב מרוחק בצפון הערבה, זה היה תרחיש שהייתי מסוגלת לדמיין.

אם הייתם שואלים את המשפחה שלי, זה היה יותר כמו, "פחחחח! אין סיכוי בעולם, מה איבדנו שם? אולי בחלום... אבל במציאות? מי המטורף שיעשה כזה צעד?"

כבר שנה וחצי **שאנחנו כאן**.

את בדיקות ההתאמה והביקורים במושב עשינו באוגוסט. באוגוסט. אוגוסט (איפה האימוג'י המתפוצץ מצחוק, או זה עם הפה הפעור, רק עכשיו מבינה עד כמה הוא מתאים פה). מה חשבנו לעצמנו?

האם אנחנו המטורפים?

לא נראה לי. להפך.

כשמסתכלים מכאן החוצה, נראה יותר ויותר שזה הצעד הכי הגיוני לעשות, בטח במציאות של היום.

כי עם הקורונה, ואולי גם עם הגיל, הגיעה כמיהה למשהו רגוע יותר, רצון להיות קרובים לטבע, להוריד הילוך. הגיעה הבנה שאפשר גם אחרת, שלא חייבים להיות במרוץ. שלא חייבים כמו כולם. שיש עוד אופציות. שאפשר לקבל הרבה יותר אם פתוחים לעוד אפשרויות.

השבוע הזכיר לי הדר את הפעם הראשונה שיצרתי איתו קשר בפיס.

וחשבתי על הדרך שעשינו. חשבתי על גיל אבן אחד שהחזיק לנו את היד מההתחלה.

לפני כמעט שנתיים, בשתיים בלילה, תוך כדי השיטוטים ביד 2 קפצה לי לעין מודעה.

נאות הכיכר.

ארבע תמונות היו בפרסום, באחת מהן ראיתי שלוש גבעות חוואר.

זהו.

ידעתי.

אלו הגבעות. זה הבית.

חוץ מזה לא ידעתי כלום.

ומשם התחלנו ללכת.

אני בכיסוי עיניים, רק עם אמונה בכיס, סוחבת אחריי כמו משוגעת משפחה שלמה. באותו הלילה לא נרדמתי. במשך שעות הסתכלתי רק על ארבע התמונות הללו, מניעה שוב ושוב את האצבע מצד לצד על המסך.

מקטינה, מגדילה.

חיכיתי שאבש יזוז, טיפה יתעורר.

"אתה שומע?" לחשתי כשפקח עין.

"יש ארבע אופציות."

(בלב כבר ידעתי. יש רק אחת.)

"מתוכן, שתיים יותר רלוונטיות."

כבר למדתי, **כשחלום מתחיל להתגשם**,

לא קופצים עליו בכוח.

לא צורחים "הינה אתה, ראיתי אותך,

סוף-סוף הגעת!"

נותנים לו שנייה, רק הרגע נולד.

"אולי ניסע לשם לכמה ימים לבדוק?"

אמרתי לאט, מתלבשת בנחת, כאילו לא

מתחוללת בתוכי סערה.

כאילו הגוף שלי לא צורח ששינוי ענקי בפתח.

אתם יודעים, מאחורי כל סיפור רומנטי ישנה גם המציאות.
לא פשוט היה המסע הזה, המון התמודדויות, מבית ומבחוץ, ועכשיו, אולי בגלל שאנחנו שנייה
לפני תחילת השיפוץ, מרגיש שהוא בסופו.
מרגיש שהגיע שלב הלידה.

תודה לאל.

מרגיש שבא לחבק חזק אהובים שהיו זרים לנו לפני שנה וחצי, שהפכו להיות חברים,
שהפכו להיות כל כך יקרים לליבנו, שהפכו להיות משפחה במהירות.
זה אחד מסודות הקסם במקום הזה. אחד מיני רבים.
למי שנולד במושב, או גר פה שנים,
זה אולי מובן מאליו.
זה לא.

והלוואי שנגשים כולנו את כל החלומות שלנו כאן.
והלוואי שנהיה גם אנחנו היד הזו שקיבלנו בזמנו ושתלווה את המשפחות החדשות שעוד יגיעו.

השמסיאנים: מאיה ואבשי, יער, יהלי וירדן

נחש – אויב או חבר?

מאת בינה אסייג ועמיתות*

לא נתעלם מהפיל שבחדר, או ליתר דיוק, מהנחש שמאחורי האבן. אנשים רבים נוטים להיבהל כשהם רואים נחש, ואולי בצדק. יש מי שאומרים שנחש הוא בעל החיים שהאדם שונא יותר מכול.

נחשים!?

הם מזדחלים לנו לתוך הדמיון, מתגרים במנגנון הפחד שלנו, מעוררים בנו אימה – ואף על פי כן – ואולי בזכות כך – מרתקים אותנו לא פחות. אז האם היצורים המופלאים האלה, שנציגות מכובדת שלהם קבעה את ביתה בנאות הכיכר, הם חברים או אויבים?

נגיד כך: נחשים ממלאים תפקיד חשוב במרקם האקולוגי, זוהי חיה המועילה לטבע ולבני האדם בכמה היבטים.

היבט ראשון, הם אוכלים חרקים. ולא רק חרקים. נחשים הם "מדבירים טבעיים", הניזונים ממכרסמים שפוגעים בתוצרת חקלאית ומכאלה המעבירים מחלות. אגב, אף אבא נחש או אימא נחשה לא אמרו אי פעם את המשפט, "תלעס טוב-טוב לפני שאתה בולע", עובדה: כל הנחשים כולם בולעים את הטרף בשלמותו. מה עוד אוכלים הנחשים? יש מגוון לא קטן, אבל לענייננו רק נסכם שבמידה רבה גם בזכותם אנחנו שולטים בכמות החרקים בעולם (ובבית, רחמנא ליצלן).

היבט שני, נחשים עובדים בסתר בתעשיית התרופות! כן, לא התבלבלנו. הארס של הנחש יכול לשמש סוג של סם מרפא, ומשמש את המדענים ליצירת תרופות להורדת לחץ הדם. הוא נמצא יעיל גם נגד דלקות וזיהומים בעור וכיום נערכים מחקרים שונים בעולם המנסים לרתום את סגולותיו לפיתוח תרופות נוספות ואנטיביוטיקה טבעית.

היבט שלישי, נחשים מאז ומתמיד משמשים השראה לאינספור סופרים, משוררים, ציירים, תסריטאים ואומנים אחרים המעשירים את עולמנו ביצירות מפעימות, מרתקות, מרגשות, מצחיקות, מלמדות...

נחש הוא לא רק נבל בסיפור מעשייה (והרשו לנו מכאן לחזק, לחזק, לחזק את היוצרים המתייחסים אליו כאל דמות חיובית, או סתם טובת לב, משועממת או מצחיקה, כי אנחנו באופן כללי נגד סטריאוטיפים) – נחש הוא יצור רב-פנים התורם לבני האדם וראוי להערכתנו הכנה.

אל תפגעו בנחשים ואל תהרגו אותם. הודו להם ממרחק בטוח על תרומתם לאנושות.

* גילוי נאות: כבה זו נכתבה בעזרתן האדיבה של הבינה המלאכותית; של המרשתת (אתרו של בנצי גורן טיולים והרצאות, אתר "הידען", אתר אַאורִיקָה); ושל אחת מאחרונות הדינוזאוריות שטרם נכחדו: אנציקלופדיה (מין ספציפי: "החי והצומח של ארץ ישראל" מאת עזריה אלון).

נחש כהשראה

ביומימטיקה היא תחום דעת החוקר פתרונות הקיימים בטבע הודות ל-3.8 מיליארד שנות אבולוציה, ומחקה אותם לצורך תכנון ופיתוח בתחומי ההנדסה, האדריכלות, הרפואה, מדע החומרים, הרובוטיקה ועוד. כך למשל, למדנו את המכניקה של כנפי ציפורים לצורכי עיצוב מטוסים יעילים יותר; ניתחנו את מבנה קורי העכביש לפיתוח חומרים חזקים ועם זאת קלים יותר; ולמדנו מהיתושים איך לבנות מזרקים שלא יכאיבו לילדינו. ומהנחש מה למדנו?

חברה אמריקאית לייצור ציוד הידראולי ופניאומטי חיפשה פתרון לאחד מלקוחותיה: מפעל שמדי שבועיים נעצרה כל הפעילות בו בעקבות צינור שהוביל חומרים שוחקים במיוחד – ונשחק. החברה חיפשה בטבע דוגמה לדבר גמיש אך מוגן בשכבת הגנה. מהנדסי החברה מצאו שלושה מועמדים שהיו עשויים להתאים ובחרו לבסוף לחקות את עור הנחש, המורכב מקשקשים שמשתלבים זה בזה ומאפשרים תנועה ובד בבד הגנה מפני שחיקה כתוצאה מחיכוך עם האדמה. החברה תרגמה את מבנה הנחש לצינור שהציפוי שלו מחקה את מבנה קשקשי הנחש – והבעיה נפתרה.

נראה כמה זמן יידרש לכם כדי לגלות מה הייתה ההשראה להמצאת הסקוץ' (צמדן)

עשו ואל תעשו במקרה של הכשת נחש

מבוסס על אתר מד"א

עשו

- חייגו מייד 101, למד"א (לפני גורמים אחרים במושב)
- הרגיעו את הנפגע והנחו אותו לא לזוז.
- כל תנועה עלולה להוביל לנזק נוסף
- נסו לשחזר את תיאור המראה של הנחש יחד עם הנפגע (צבע, סימנים מיוחדים, פסים)

אל תעשו

- אל תחתכו את מקום ההכשה
- אל תמצצו את הארס
- אל תניחו חסם עורקים
- אל תיתנו לנפגע מזון או שתייה
- אל תרדפו אחרי הנחש

ועדת חוסן קהילתי (יד תמר)

חוסן קהילתי נשענת על מתנדבות מקרב הקהילה, ועושה את מרב המאמצים לתת מענה, ככל שהדבר מתאפשר, לתושבות המתמודדות עם מצבי משבר או קושי ולתושבות ותיקות הזקוקות לתמיכה טכנולוגית או בירוקרטית ועוד. לכל תחום הצבנו אשת קשר מהוועדה שתקבל את הפניות ותעביר אותן לאנשי הקהילה המעוניינות לסייע בתחומים אלה.

להלן רשימת נשות הקשר:

ארוחות לאחר לידה, ניתוחים ועוד: מיכל לוזון, 052-4081233

שיחה או בילוי משותף: מיכל לוזון, 052-4081233

בירוקרטיה: מילוי טפסים, טלפונים, מיילים ועוד: נירה בן-עיון, 052-8221565

הסעות למרכזי רפואה ועוד: ענבל גיל, 050-3483482

תיקונים ותחזוקה: רונית רחמים, 050-7977592

תמיכה טכנולוגית במחשב או בטלפון נייד: דליה זגורי, 052-8991199

עבודות בית קלות בתשלום (על ידי בני נוער), כביסה, כלים וכדומה: עירית כנפו, 052-8991149

בכל עניין הנוגע בתחומים אלה או בתחומים אחרים העולים על דעתכם תוכלו לפנות לנשות הקשר, ולחלופין לג'ויס ענבי, המרכזת את הוועדה: 052-8991323

מידע נוסף חיוני

מד"א - 101, השיחה הראשונה שלכם בכל מקרה חירום רפואי

שר"פ - 073-2341234

דפיברילטורים, למקרה של איבוד הכרה, נמצאים במקומות הבאים:

מרפאה (בתיה: 052-366659)

חאן שקדי (גילי: 052-2317371)

המרפסת של דליה זגורי (דליה: 052-8991199)

חדר המציל בבריכה

סרטון הדרכה של מד"א בנושא שימוש בדפיברילטור

הצגות לילדים מאתר המועצה (התמונות באדיבות המועצה האזורית תמר)

"אגדות מרקדות" מטעם תיאטרון מחול, לבני 4-7 שבת, 1 ביולי 2023, 17:00, אולם עין תמר

הכניסה חופשית

"כראמל" לבני 5-12, הצגה המבוססת על ספרה של מאירה ברנע גולדברג חמישי, 6 ביולי 2023, 17:00, אולם אבני עין גדי

רכישת כרטיסים: <https://eventbuzz.co.il/lp/event/kramel>

"מרק כפתורים"

חמישי, 10 באוגוסט 2023, 17:00, מתנ"ס נאות הכיכר

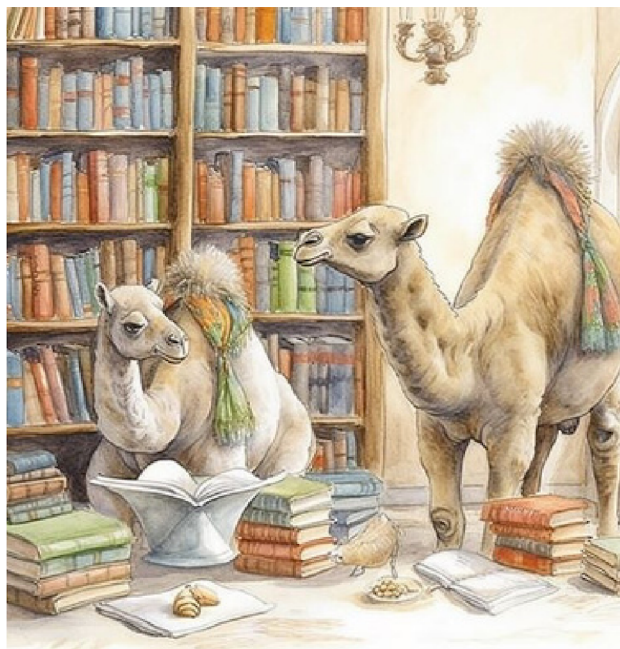
הכניסה חופשית

על הספרייה בנאות

כתבה: שרה צעירי

לפני כמה ימים שמעתי ברדיו את המערכון של הגששים "ספרים רבתיי ספרים" ונהייתי אולי בפעם המאה. את המערכון כתב דן בן־אמוץ לרגל שבוע הספר העברי, שבוע שהפך לחודש והוא באמת חגיגה גדולה.

המערכון עורר בי געגועים לימים ששוטטנו בין הדוכנים הרבים, נשמנו ריח של ספרים חדשים וטבענו במבחר אין־סופי של הוצאות לאור. אולי הזדמן גם לכם לבקר באירועים השונים וליהנות מההנחות המפתות, אבל אם לא, לא נורא. לא חייבים לקנות ספרים, כי יש לנו במושב ספרייה עם מבחר של אלפי ספרים בכל הסוגות, למבוגרים, לנוער ולילדים.

הספרייה מתחדשת כל הזמן עם כותרים חדשים מתקציב המושב. הספרים נבחרים מתוך היכרות רבת־שנים עם הקוראית, עם טעמך ועם רצונותיהך, אני שואבת מידע גם ממוספי ספרים שמצורפים לעיתונים וכך המבחר מתחדש תדיר.

ספריית נאות עומדת לרשות החברות בימי רביעי בין השעות 18:00–19:00. לבקשות ושאלות אפשר לפנות אליי, ואשמח מאוד לראותכן.

שרה צעירי, 052-8666230

חדש בספרייה

הפעם אני שמחה להציג את ספרה של אחת משלנו, עדה שיין:

מנהיג בעיתו: זלמן גרינברג ושארית הפלטה בגרמניה, 1945-1946, דן מכמן (עורך), עיון
וחקר הרצאות ומסות, 35, הוצאת יד ושם, ירושלים תשפ"ג/2022.

מחקרה החדש מתמקד בדמותו של ד"ר **זלמן גרינברג**, רופא, ציוני, ובעצמו שורד שואה מגטו קובנה ששוחרר ממחנה הריכוז דכאו על ידי כוחות הצבא האמריקני. מייד לאחר המלחמה מונה גרינברג על ידי קצין אמריקני לנהל את בית החולים הראשון שהוקם עבור חולים יהודים במנזר זנקט אוטיליין (Sankt Ottilien). לצד תפקידו המקצועי, נבחר גרינברג על ידי השורדים היהודים לכהן כיושב ראש הוועד המרכזי של היהודים המשוחררים באזור הכיבוש האמריקני בגרמניה. גרינברג עלה לארץ-ישראל ביולי 1946. בשנת 1947 הוא מונה לתפקיד מנהל אדמיניסטרטיבי של בית החולים בלינסון. בשנת 1955 יצא ללימודי פסיכיאטריה בארצות הברית, ולאחר עשור, ב-1965, קיבל את התואר בבית הספר לפסיכיאטריה בניו-יורק. גרינברג לא שב לישראל אלא נשאר בארצות הברית.

ד"ר עדה שיין היא אשת חינוך, היסטוריונית עצמאית ועורכת מדעית. היא בעלת תואר דוקטור מהמכון ליהדות זמננו באוניברסיטה העברית בירושלים (2000). עבודת הדוקטור שלה עוסקת במערכות החינוך במחנות העקורים בגרמניה ובאוסטריה בשנים 1945-1951. בשנת 2018 הצטרפה לפורום החוקרים "עמיתי שפיגל" במכון לחקר השואה, אוניברסיטת בר-אילן.

נושאי מחקרה הם החינוך היהודי במחנות העקורים בגרמניה ובאוסטריה; המפגש באירופה בין שארית הפלטה לבין התנועה הציונית; זיכרון השואה והנצחתה במחנות העקורים בגרמניה; הקליטה של ניצולי השואה בהתיישבות המושבית בתקופת היישוב ובשנותיה הראשונות של מדינת ישראל; שיקום בריאותם של ניצולי השואה והקמת שירותי בריאות הציבור במחנות העקורים באוסטריה ובגרמניה.

הקרפד והנסיכה

כתבה מחדש: ענבל גיל

היה היה פעם קרפד. סתם קרפד בעל גוף קטן ומוצק ועור מחוספס בצבע חום-ירקרק. הקרפד לא למד בבית הספר. מעולם לא קרא ספרים. היה לו תחביב אחד והוא התמקד רק בו: יותר מכול אהב הקרפד לצלם במצלמתו המשוכללת, שהוריו הזכירו לו תמיד כי עליו לשמור עליה מכל משמר.

הקרפד סחב את המצלמה לכל מקום וצילם את הדרכים שהלך בהן. את מעט בעלי החיים שדיבר איתם. את הוריו האוהבים. הוא צילם את העכבר והאריה – שתמיד פנו אליו בכבוד. את הארנב והצב – שהיו די חביבים כלפיו. את מזונו. אפילו את צרכיו – שעליהם אין מה להוסיף.

יום אחד, כהרגלו, לקח הקרפד את המצלמה והלך בשביל המסומן לצלם קצת ביער הסמוך לביתו. כל עוד נצמד לסימני הדרך (וצילם אותם), ידע שימצא את דרכו הביתה. אחרי שצילם כמה ציפורים ונחש אחד השתעמם הקרפד. הוא זרק את המצלמה למעלה ותפס. אומנם הלב שלו החסיר פעימה, אבל שוב הוא זרק ושוב תפס.

הקרפד זרק את המצלמה פעם שלישית, והפעם הרצועה שהייתה מחוברת אליה נתפסה בגבעול של ענף מעל. הוא ניסה לנתר ולהגיע אל המצלמה, אבל רגליו הקצרות לא הניפו אותו אפילו עשירית מהמרחק, ואחרי ניסיונות שווא אחדים הוא פרץ בבכי והטיח את הראש בגזע העץ.

הגזע לא זע. המצלמה התנדנדה קצת ברוח, וזהו.

לא עבר זמן רב ושמע הקרפד צחוק דק מעליו. הוא הביט למעלה וראה יצור משונה עד מאוד עומד על ענף. יצור ארוך וזקוף כמו מקל. על ראשו צמחו שיחים מסורבלים ומפותלים.

”בעעעע!” קרא הקרפד בלי בושה והקיא את ארוחת הבוקר – שלושה חרקים קטנים, חצי חגב מטוגן וטרמיט. ”מה אתה?” הוא שאל.

”מה הבעיה שלך?” השיב היצור בקולו הדקיק, ”אני נסיכה! נסיכה יפהפייה, יש לי אפילו כתר, רואה?” והנסיכה הצביעה על חפץ נוצץ שניצב על ראשה.

הקרפד גירד יבלת וניסה להיזכר אם ראה פעם יצור דומה ולאיזה מין הוא שייך. הוא הסתכל על הנסיכה, בקושי עצר את הדחף להקיא שוב, ואמר: "המצלמה שלי נתקעה על הענף שליך... אולי... אולי תוכלי להוריד לי אותה?"

"כן, ראיתי. היא כמעט פגעה לי בראש." אפה של הנסיכה התעקם ומשך אחריו את השפה העליונה כלפי מעלה והעיניים שלה הצטמצמו במבט שגרם לקרפד תחושה לא נעימה בשתי הבלוטות בצידי ראשו.

אבל הנסיכה השתטחה לבסוף על הענף ותפסה בזהירות את המצלמה. כשירדה מן העץ, פיו של הקרפד התעקל לחיוך רחב והוא ניסה לקחת מידיה את המצלמה, אבל היא הסיטה את המצלמה הצידה ואמרה, "לאן אנחנו ממהרים?"

עורו העבה של הקרפד הגן עליו מפני יתושי היער, אך לא מפני נסיכות שהוא לא מבין. הפה שלו התעקל כלפי מטה והוא השפיל מבט ושיחק באחת מרגליו בחול, מצייר צורות תלת־ממדיות. בסוף אמר, "אפשר? אפשר את המצלמה שלי, בבקשה?" "אפשר", אמרה הנסיכה. "רק אם תבטיח."

"אבטיח מה?" הקרפד נעשה מבולבל.

"אני רוצה שתעשה לי בוק. אני רוצה שתעשה לי בוק ולפני זה אני רוצה לאכול מהצלחת שלך, אני רעבה, ולישון על הכרית שלך, התעייפתי."

"אבל אין לי כרית", אמר הקרפד, שלא הספיק לפתח את המידע החדש בחדר החושך של המחשבות.

"אל תהיה כבד. אני רוצה לישון בְּמיטה הלילה. לא חייבת כרית."

ההזדמנות לצלם יצור משונה – גם אם יפה בצורה מזעזעת – בכל זאת ריגשה את הקרפד. הוא לא נתן את דעתו לחלק השני של הדרישה המשונה, לכך שייאלץ לחלוק את ארוחת הערב שלו עם הנסיכה ולוותר למענה על שינה במיטתו הנוחה. אחרי שאמר "בסדר" נתנה לו הנסיכה את המצלמה, והוא קפץ באטיות הביתה.

עד כאן חצי סיפור. עכשיו השניים הולכים יחד וכליבו של הקרפד עולים הרהורי חרטה. הוא לא רוצה לחלוק את מזונו ולוותר על מיטתו החמה למען היצורה שלצידו המכנה את עצמה נסיכה. איך הוא ייחלץ מההבטחה? כתבו את סוף הסיפור. זכרו שזהו עיבוד של מעשייה ידועה, הנסיך־צפרדע, שהפכתי בה את היוצרות. תוכלו לקרוא את המעשייה כדי לרענן את זיכרוכם ולהשתמש בה כהשראה.

שלחו את הסופים שלכם לכתובתנו: kotvimkehila@gmail.com. נשמח לפרסם אותם בגיליון הבא.

חברי ההנהלה וצוות המשרד מאחלים לכולם קיץ בטוח ונעים

**”אימא, משעמם לי!” אמר כמעט כל ילד בחופש הגדול.
מצאנו לכם שני מאגרים מוצלחים של פעילויות לילדים:**

רעיונות לבידור לילדים עם ילדים

באתר **פונפונים**

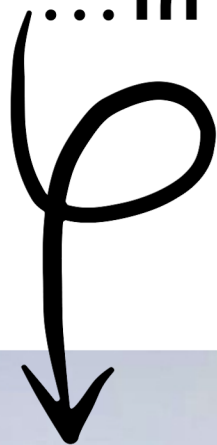
רעיונות לעבודות יצירה מדליקות

בפינטרסט

התמונה הזאת דוברה באחת הכתבות.

נראה אם תזהו...

(בין הפותרים נכונה יוגרל אלתוש)

נאות הכיכר
Neot Hakikar

